

YO'SHLAR O'RTASIDA JINOYATCHILIKKA QARSHI KURASHISH VA
HUQUQBUZARLIKLARNI OLDINI OLISH

Nosirova Dilfuza Nabiyevna.

*Andijon viloyati Yuridik texnikumi yuristlar uchun xorijiy til
o'qituvchisi 3 - darajali yurist*

Aghamhonova Zilolahon Jo'rabek qizi

*Andijon viloyati Yuridik texnikumi Davlat Xuquqiy Faoliyati
1- bosqich126 -guruh o'quvchisi*

Annotatsiya: *ushbu maqolada voyaga yetmaganlar o'rtasida huquqbuzarliklarning oldini olish, ularning bandligini xamda bo'sh vaqtlarini mazmunli ta'minlash va boshqalar to'g'risida yozilgan.*

Kalit so'zlar: *dastur, oila, bolalar, ota-onalar, tarbiya, yoshlar, qadr-qimmat, zo'ravonlik, ta'lim.*

Bolalar o'zlari uchun qanday kelajakni tasavvur qilishadi? Ular ulg'ayganlarida ularga qanday imkoniyatlar taqdim etiladi? Ko'p bolalar qashshoqlik, zo'ravonlik va kasallik sharoitida o'sadi. Ular o'z oilalari, do'stlari va jamoalarini alkogolizm, ishsizlik, qamoqxona, OITS yoki ta'lim olish imkoniyatlarining etishmasligi oqibatlaridan azob chekayotganini ko'rishadi. Biroq, ko'plab bolalar chidamli va salbiy muhitga qaramasdan muvaffaqiyatga erishadilar. Garchi hamma bolalar ham noxush holatlarga duch kelmasa-da, xalqimiz farovonligi har bir jamiyatdagi har bir bolaning o'z salohiyatini to'liq ro'yobga chiqarish imkoniyati kafolatlanishini taqozo etadi.

Bolalarga ijobiy xulq-atvorni rivojlantirish imkoniyatini berish yoshlar jinoyati va zo'ravonligining oldini olishga qaratilgan ko'plab sa'y-harakatlarning asosidir. Taxminan o'ttiz yil davomida o'qituvchilar, siyosatchilar va jinoiy adliya mutaxassisleri jinoyatchilikning oldini olishning samarali strategiyalarini izlashdi. Ba'zi jamoalar muvaffaqiyatga erishayotgan bo'lsa-da, mamlakatda voyaga etmaganlar o'rtasida zo'ravonlik kuchaymoqda, bu esa siyosatchilarni e'tiborini oldini olishdan "qat'iy" yondashuvlarga qaratishga majbur qildi. Lekin nima ishlayotganini endi bilamiz. Samarali strategiyalar ta'lim, maslahat berish, nizolarni hal qilish bo'yicha treninglar va xavfsizlikni ta'minlaydigan keng qamrovli yondashuvlarni o'z ichiga oladi; yoshlar va ularning oilalarini jalb qilish; va jamiyatga asoslangan va integratsiyalashgan.

Voyaga etmaganlar o'rtasida huquqbuzarliklarning oldini olishning eng samarali usuli, shubhasiz, bolalar va ularning oilalariga erta yordam berishdir. Ko'plab davlat dasturlari erta aralashuvga harakat qiladi va jamoat tashabbuslari uchun federal moliyalashtirish mustaqil guruhlariga muammoni yangi usullar bilan hal qilish imkonini berdi. Voyaga etmaganlar o'rtasida huquqbuzarliklarning oldini olish bo'yicha eng samarali dasturlar quyidagi asosiy tarkibiy qismlardan iborat:

Namunaviy dasturlar oilalar va bolalarga ma'lumot berish orqali yordam berdi. Ba'zi dasturlar ota-onalarga sog'lom bolalarni qanday qilib tarbiyalash haqida ma'lumot beradi; ba'zilari bolalarga giyohvand moddalar, to'dalar, jinsiy aloqa va qurollarning ta'siri haqida o'rgatadi; va boshqalar yoshlarga o'zlarining va boshqalarning tug'ma qadr-qimmatini ifoda etishni maqsad qilganlar. Bu dasturlarning barchasi yoshlarga ularning harakatlari oqibatlarga olib kelishi haqida tushuncha beradi. Bu, ayniqsa, yoshlar jinsiy va zo'ravonlik tasvirlari bilan to'sqinlik qiladigan davrda juda muhimdir. Ta'lim dasturlari umidni rag'batlantirish va yoshlar uchun imkoniyatlarni ochishdan iborat.

Dam olish tadbirlarining bevosita afzalliklaridan biri shundaki, ular nazoratsiz darsdan keyingi soatlarni to'ldiradi. Yoshlar ko'pincha soat 14:00 gacha jinoyat sodir etishadi va soat 20.00, jinoyatchilik darajasi soat 15:00 da eng yuqori darajaga etadi. Dam olish dasturlari yoshlarga jamiyatdagi boshqa kattalar va bolalar bilan aloqa o'rnatish imkonini beradi. Bunday ijobiy do'stlik keyingi yillarda bolalarga yordam berishi mumkin. Yoshlik dasturlari turli bolalarning shaxsiyati va ko'nikmalariga mos ravishda ishlab chiqilgan bo'lib, ular sport, raqs, musiqa, toshga chiqish, drama, karate, bouling, san'at va boshqa tadbirlarni o'z ichiga olishi mumkin.

Bezorilikning oldini olish dasturi boshlang'ich va o'rta maktablarda joriy etiladi. Anonim talaba anketasi o'qituvchilar va ma'murlarni kim zo'ravonlik bilan shug'ullanayotgani, qaysi bolalar eng ko'p qurbon bo'layotgani va kampusda qayerda zo'ravonlik sodir bo'lishi haqida to'ldiradi. O'qituvchilar va ma'murlar o'z maktablarida zo'ravonlik qanday va qayerda sodir bo'lishini bilib olgach, ular sinf qoidalarini o'rnatadilar va muammoni hal qiluvchi muhokamalarni osonlashtiradilar. Alohida bezorilar va qurbonlar mustaqil maslahat oladilar. Dastur minimal xarajat evaziga talabalar uchun xavfsizroq, kamroq dushmanlik muhitini yaratishga muvaffaq bo'ladi.

Harakat dasturining ushbu bo'limida huquqbuzarliklarning oldini olish bo'yicha ishlarni kuchaytirish va ularni jamiyat miqyosida muvofiqlashtirish muhimligi ta'kidlangan. U yoshlarni huquqbuzarlik yoki jiddiy va zo'ravon

huquqbuzar bo'lish xavfini tug'diradigan, shuningdek, yoshlarni himoya qiladigan omillar haqida biz bilgan narsalarga qaratilgan. U jamoalarni huquqbuzarlikka olib keladigan xususiyatlarni kamaytirish va yoshlarni tarbiyalovchi xususiyatlarni kuchaytirish choralarini ko'rishga undaydi. Ushbu bo'limda darsdan qolishni kamaytirish va xavfsiz maktab dasturlari muhimligi ta'kidlanadi hamda Muvofiqlashtiruvchi kengash yoshlarni jamiyatdagi jinoyatchilik va zo'ravonlikning oldini olish strategiyasiga jalb qilishni kuchli qo'llab-quvvatlashini ko'rsatadi. Ushbu bo'limning xulosasiga ko'ra, murabbiylik, nizolarni hal qilish va jamoat xizmati orqali yoshlarning ijobiy ko'nikmalarini rivojlantirish, ayniqsa, kengroq jamoatchilik harakatlari bilan muvofiqlashtirilganda, voyaga etmaganlar o'rtasidagi huquqbuzarlik va jiddiy zo'ravonlikning oldini olish yoki kamaytirishga yordam beradi.

Aksariyat o'smirlar samarali kattalar hayoti uchun sog'lom yo'lda. Biroq, o'smirlarning 25 foizi bu yo'ldan og'ish xavfi katta ekanligi haqida dalillar mavjud, chunki ular tez-tez spirtli ichimliklar yoki boshqa giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish, himoyalangan jinsiy faoliyat, huquqbuzarlik yoki zo'ravonlik kabi salbiy oqibatlariga olib keladigan xatti-harakatlar bilan shug'ullanishadi. Jamiyatning katta e'tiborini tortadigan ushbu muammoni zudlik bilan hal qilish talabi profilaktika strategiyalariga tarixiy sabrsizlik bilan qo'shildi, buning natijasida natijalar uzoq bo'lishi mumkin va foyda, ya'ni sodir bo'lmagan jinoyatlar - juda qiyin. o'lchov. Yaxshi xabar shundaki, o'ttiz yillik samarali profilaktika strategiyalarini izlash nihoyat o'z natijalarini berdi.

Sog'liqni saqlash modeli kuchli ilmiy jarayonni ishlab chiqish va profilaktika faoliyatini baholashda ayniqsa foydali bo'ldi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. <https://www.impactlaw.com/criminal-law/juvenile/prevention#:~:text=Prevention>
2. <https://ojdp.ojp.gov/sites/g/files/xyckuh176/files/action/sec4.htm>
3. Nosirova, Dilfuza. "OILAVIY MULOQOT MOHIYATI VA YOSHLARNING OILA QURISHGA ZAMONAVIY MUNOSABATI." Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot 1.22 (2022): 17-21.
4. Nabiyevena, Nosirova Dilfuza. "The Essence of Family Communication and Historical Processes." Vital Annex: International Journal of Novel Research in Advanced Sciences 1.3 (2022): 41-46.
5. Nosirova D. N. ZAMONAVIY TA'LIM TIZIMIDAGI YANGICHA YONDASHUVLLARNING MUHIM AFZALLIKLARI //Oriental renaissance:

Innovative, educational, natural and social sciences. – 2022. – T. 2. – №. 10. – C. 272-276.

6. Nabiyevena, Nosirova Dilfuza. "ZAMONAVIY TA'LIM TIZIMIDAGI YANGICHA YONDASHUVLLARNING MUHIM AFZALLIKLARI." (2022).

7. Nosirova, Dilfuza. "OILAVIY MULOQOT G'ARBDA VA SHARQDA." O'rta Osiyo ta'lim va innovatsiyalar jurnali 1.3 (2022): 19-23.

8. Nabiyevena, Nosirova Dilfuza. "OILAVIY MULOQOT G'ARBDA VA SHARQDA." BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI 2.12 (2022): 265-269.

9. Nabiyevena, N. D. (2023). Quality Education is the Foundation of Our Future. Web of Synergy: International Interdisciplinary Research Journal, 2(2), 229-233.

10. Nabiyevena, Nosirova Dilfuza. "Validity of Problems of Intercultural Communication in the Modern Conditions." Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture 4.3 (2023): 34-39.

11. Nabiyevena N. D., Sobirovna K. N. IMPORTANCE OF MODERN METHODS IN LEARNING FOREIGN LANGUAGES //Conferencea. – 2022. – C. 46-48.

12. Nosirova, Dilfuza Nabiyevena. "FAN, IQTISODIYOT VA TA'LIMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR, SUN'IY INTELLEKT." Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences 2.5-2 (2022): 923-927.

13. Nosirova D. N. YOSHLAR O'RTASIDA JINOYATCHILIKNING OLDINI OLISH VA UNGA QARSHI KURASHISH //Scientific progress. – 2023. – T. 4. – №. 2. – C. 141-144.

14. Nabiyevena, Nasirova Dilfuza. "Human Value and the Future of Our People Depend on Quality Education." World of Science: Journal on Modern Research Methodologies 2.3 (2023): 14-18.

15. Nosirova, Dilfuza. "TA'LIM SIFATINI OSHIRISH YANGI O'ZBEKISTONNI RIVOJLANTIRISHNING MUHIM OMILIDIR." Наука и технология в современном мире 2.8 (2023): 48-52.

16. Nosirova D., Nasirdinov S. YOSHLAR MA'NAVIYATINI YUKSALTIRISH VA ULAR O'RTASIDA JINOYATCHILIKNING OLDINI OLISH //Иновационные исследования в современном мире: теория и практика. – 2023. – Т. 2. – №. 8. – С. 50-52.

17. Nabiyevena N. D. 30 APREL KUNI BULADIGAN REFERENDUMGA BEFARQ EMASMAN //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2023. – Т. 3. – №. 4. – С. 285-290.

18. Nabieva N. D. DEVELOPMENT OF COMPREHENSIVE IDEAS FOR THE INTRODUCTION OF PROPOSALS AND INNOVATIONS FOR THE IMPROVEMENT OF FOREIGN LANGUAGES, WIDE INVOLVEMENT OF INTERESTING AND INTERACTIVE METHODS ON FOREIGN LANGUAGES //Новости образования: исследование в XXI веке. – 2023. – Т. 1. – №. 9. – С. 104-108.

19. Nabiyeva N. D., Muhammadziz D. MEN REFERENDUMGA BEFARQ EMASMAN //INTERNATIONAL SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE. – 2023. – Т. 2. – №. 13. – С. 79-81.

20. Nabieva, N. D., & Madinabonu, K. (2023, April). THE SYSTEM OF PROGRAMS CARRIED OUT TO IMPROVE THE QUALITY OF EDUCATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. In INTERDISCIPLINE INNOVATION AND SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE (Vol. 1, No. 8, pp. 136-139).

21. Nabiyeva, N. D. (2023). SAYLOV-2023. YANGI O'ZBEKISTON KELAJAGI-XALQ TANLOVIGA BOG'LIQ. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(10), 1089-1092.

22. Nabiyeva, N. D. (2023). 2023-YIL 9-IYUL KUNI BO'LADIGAN SAYLOVDA FAHR BILAN SH. M. MIRZIYOYEVGA OVOZ BERAMAN. SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM, 2(15), 224-227.

23. Nabiyeva, N. D. (2023). ZAMONAVIY JAMIYATDA OILAVIY QADRIYATLAR. O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI, 2(19), 294-298.

24. Nabiyeva, N. D. (2023). XORIJIY TILLARNI BILISH-DAVR TALABIDIR. IJODKOR O'QITUVCHI, 3(29), 494-498.

25. Nabiyeva N. D. ZAMONAVIY JAMIYATDA OILAVIY QADRIYATLAR //O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI. – 2023. – Т. 2. – №. 19. – С. 294-298.

